

Implementace Krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání
pro území Zlínského kraje II

Registrační číslo projektu CZ.02.3.68/0.0/0.0/19_078/0018903

Vyšší odborná škola pedagogická a sociální
a Střední pedagogická škola Kroměříž

ŠKOLNÍ PŘIPRAVENOST ANEB CO BY MĚL UMĚT PŘEDŠKOLÁK, ABY OBSTÁL

Mgr. Lenka Bínová

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

KRITÉRIA ŠKOLNÍ PŘIPRAVENOSTI

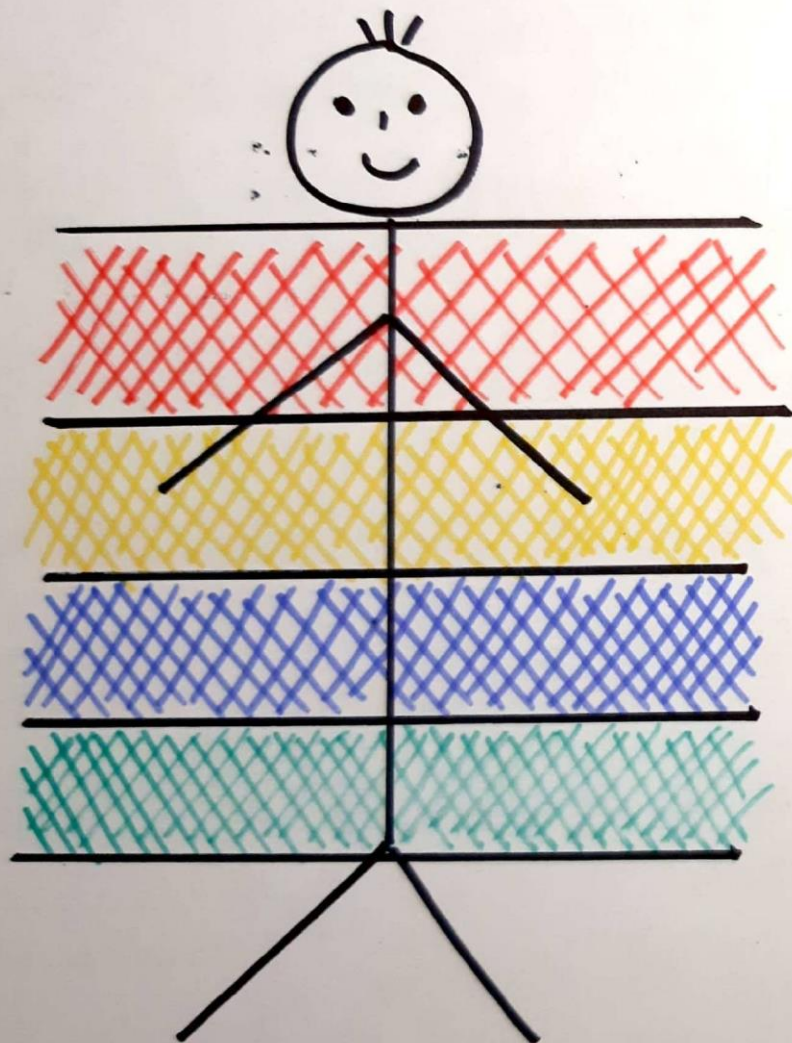
ŠKOLNÍ ZRALOST

Mgr. Lenka Biňová

ŠKOLNÍ ZRALOST

Školní zralostí rozumíme dosažení takového stupně tělesného a duševního vývoje, který umožňuje dítěti se zdarem si osvojovat školní znalosti a dovednosti.

- **zralost tělesnou** (fyzickou) a zdravotní stav
- **zralost kognitivních (poznávacích) funkcí**
- **zralost v oblasti práce schopnosti**
- **úroveň zralosti osobnosti**
- **sociální zralost**

SOCIÁLNÍ ZRALOST

OSOBNOSTNÍ ZRALOST

PRAČESCHOPNOST

KOGNITIVNÍ ZRALOST

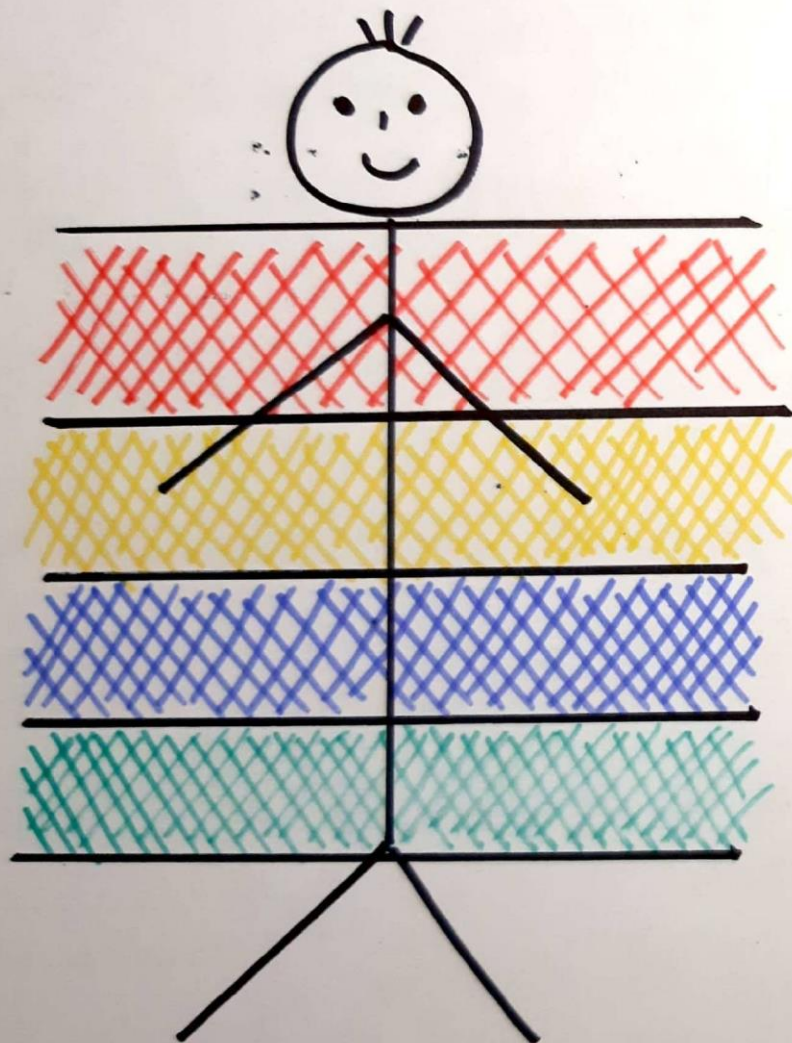
ŠKOLNÍ PŘIPRAVENOSTÍ

rozumíme takovou úroveň schopností a dovedností dítěte zvládnou požadavky **nové**

náročnější životní cesty.

Na této cestě dítě zdolává:

- rychlejší tempo
- překonává nové překážky
- jde po nerovném terénu
- drží tempo se skupinou, co jde po stejné cestě
- respektuje průvodce - UČITELE

SOCIÁLNÍ ZRALOST

OSOBNOSTNÍ ZRALOST

PRAČESCHOPNOST

KOGNITIVNÍ ZRALOST

- přirozeně dozrát
- získat kondici
- využít čas pro trénink

CESTA PŘEDŠKOLÁKA

NESTĚCHEJME
SVĚT VENKU POČKA'

RÁDNÝ NÁSTUP DO ZŠ

ODKLAD ŠKOLNÍ DOCHÁZKY

- jsem připraven
- zvládnu nerovný terén
- překonám překážky

CESTA ŠKOLÁKA

JSEM PŘIPRAVEN
NA NOVOU ŽIVOTNÍ
ETAPU

UKONČENÍ ROLE PŘEDŠKOLÁKA

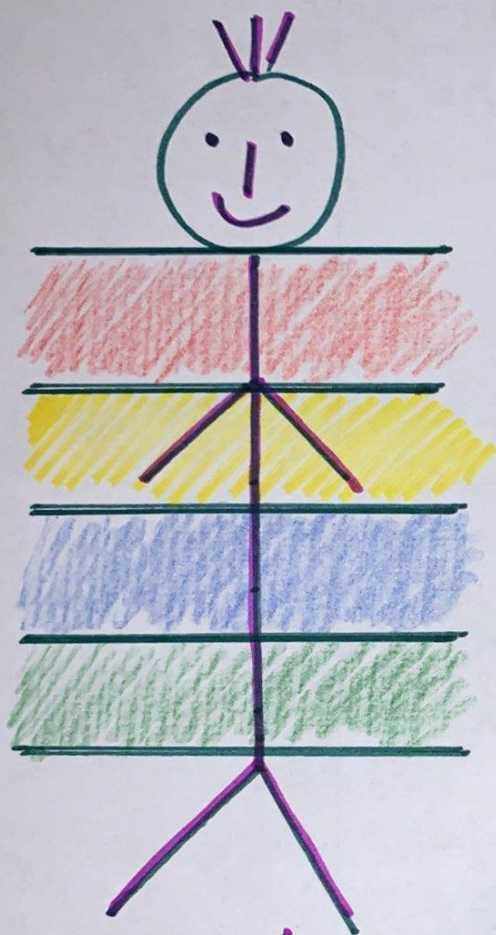
- MŠ
- ZŠ - zápis
- LÉKAŘ
- LOGOPED
- PPP
- SPC

PRŮVODCI CESTOU

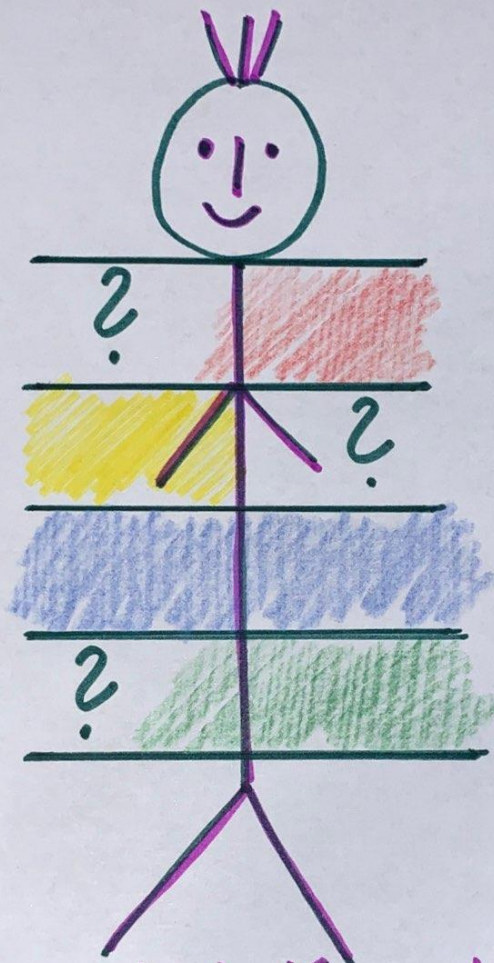
POUKAZUJÍ NA ČÁSTI CESTY, KDE
JIŽ DÍTĚ JDE S JISTOTOU, BEZPEČNĚ.

POUKAZUJÍ I NA ČÁSTI CESTY, KDE
DÍTĚ PROZATÍM KLOPYTÁ, JDE
NEJISTĚ, MOŽNĚ RIZIKO NEBEZPEČÍ

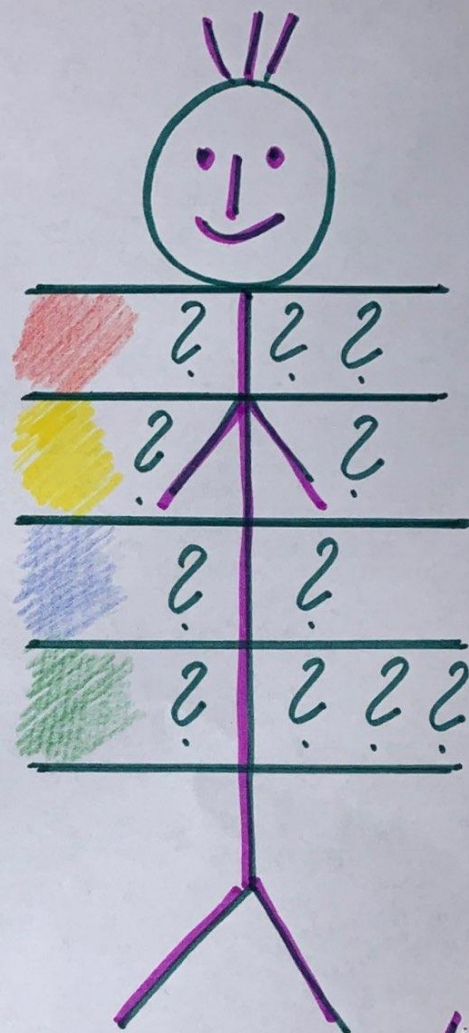
RODIČ MŮŽE DOPORUČENÍ PRŮVODCE ZVAŽIT A
ZODPOVĚDNĚ ZVOLIT CESTU, PO KTERÉ SE DÍTĚ VYDÍ.

VŠESTRANNÁ
PŘÍPRAVENOST

DÍLEČÍ ŠKOLNÍ
NEPŘÍPRAVENOST

CELKOVÁ
NEPŘÍPRAVENOST

- VŠESTRANNA' PŘÍPRAVENOST
- DÍLČÍ ŠKOLNÍ NEPŘÍPRAVENOST
- KOGNITIVNÍ NEZRALOST
- MIMO-INTELEKTOVÁ NEZRALOST
- VŠESTRANNA' NEZRALOST

PRO ZAHÁJENÍ ŠKOLNÍ DOCHÁZKY

DALŠÍ CESTA VZDĚLÁVÁNÍ

- předčasný nástup do ZŠ (mladší 6-let k 1.9)
- individuální vzdělávání v ZŠ (nástup do ZŠ)
- řádný nástup do ZŠ (zahájení povinné školní docházky)
- OŠD $\begin{cases} \text{MŠ} \\ \text{individuální vzdělávání} \\ \text{přípravné třídy} \end{cases}$
- dodatečný OŠD
- OŠD + dodatečný OŠD

561/2004 Sb.

ZÁKON

o předškolním, základním, středním, vyšším odborném
a jiném vzdělávání

rodič ➔ VOLBA CESTY - další perspektiva vzdělávání

pedagog MŠ x ZŠ může být efektivním průvodcem

PRAVNÍ RÁMEC

POVINNOSTI ZÁSTUPCŮ

existuje vždy jen jedno
správné doporučení

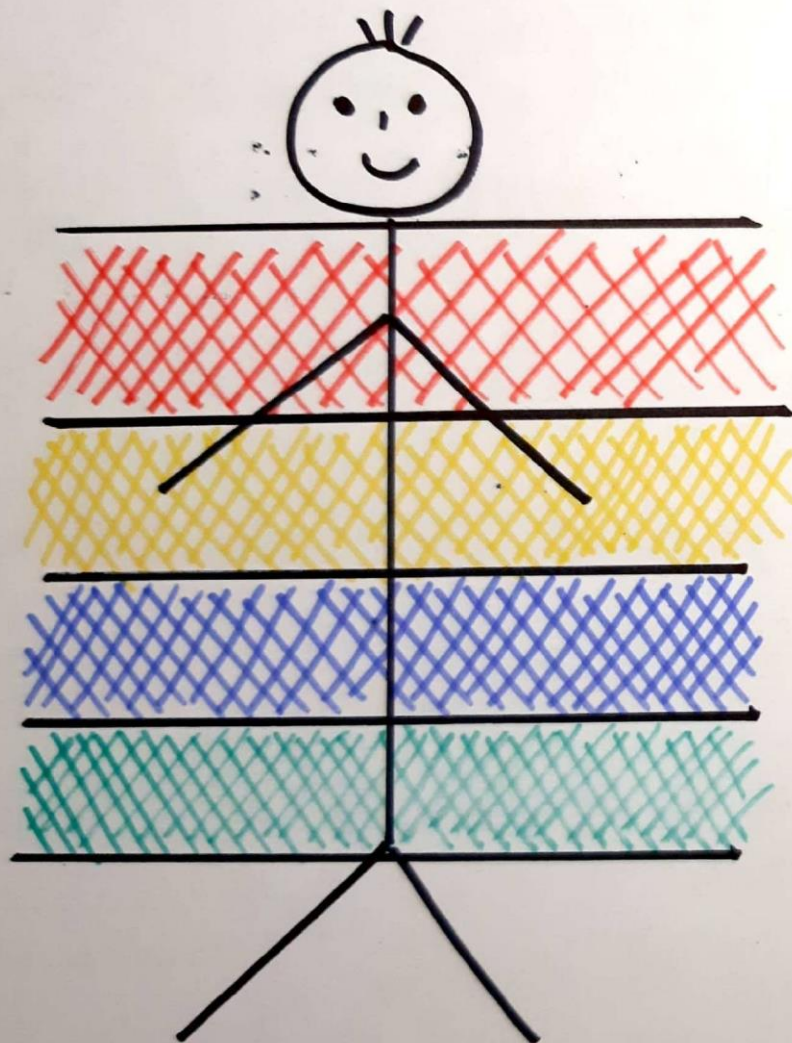
VŠECHNY DĚTI - CESTA

PEDAGOGICKÁ
DIAGNOSTIKA

pohled pedagoga - pomoc rodičům
prezentace závěrů pedagoga rodičům

JEDNO DÍTĚ

Pedagogická diagnostika – učitel je průvodce rodičům v otázce – „je moje dítě všestranně připraveno?“

SOCIÁLNÍ ZRALOST

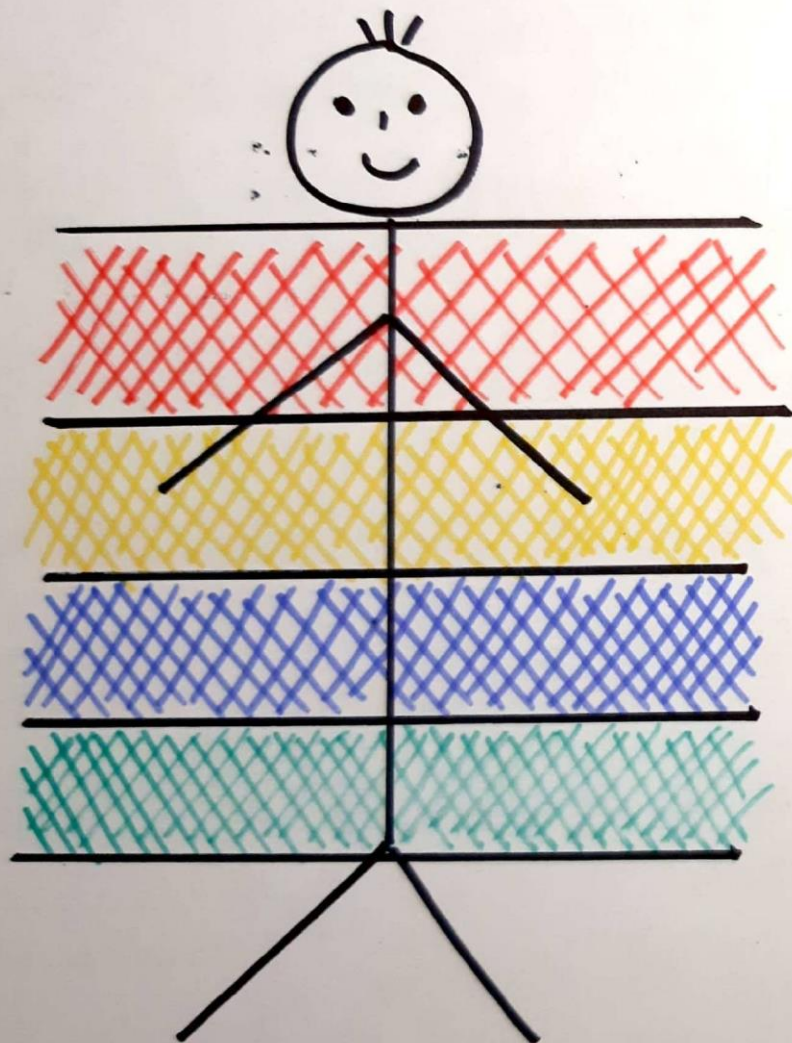
OSOBNOSTNÍ ZRALOST

PRAČESCHOPNOST

KOGNITIVNÍ ZRALOST

SOCIÁLNÍ ZRALOST

- Společenská připravenost na „NOVOU ROLI“
 - ⊖ sebeobsluha
 - ⊖ samostatnost
 - ⊖ úroveň vyjadřovacích schopností
 - ⊖ přijmout novou autoritu
 - ⊖ přijmout a zvládnout nová pravidla - režim
 - ⊖ přijmout změnu cílnosti z HRÝ - PRÁCE
 - ⊖ dobrá adaptace na nové situace

SOCIÁLNÍ ZRALOST

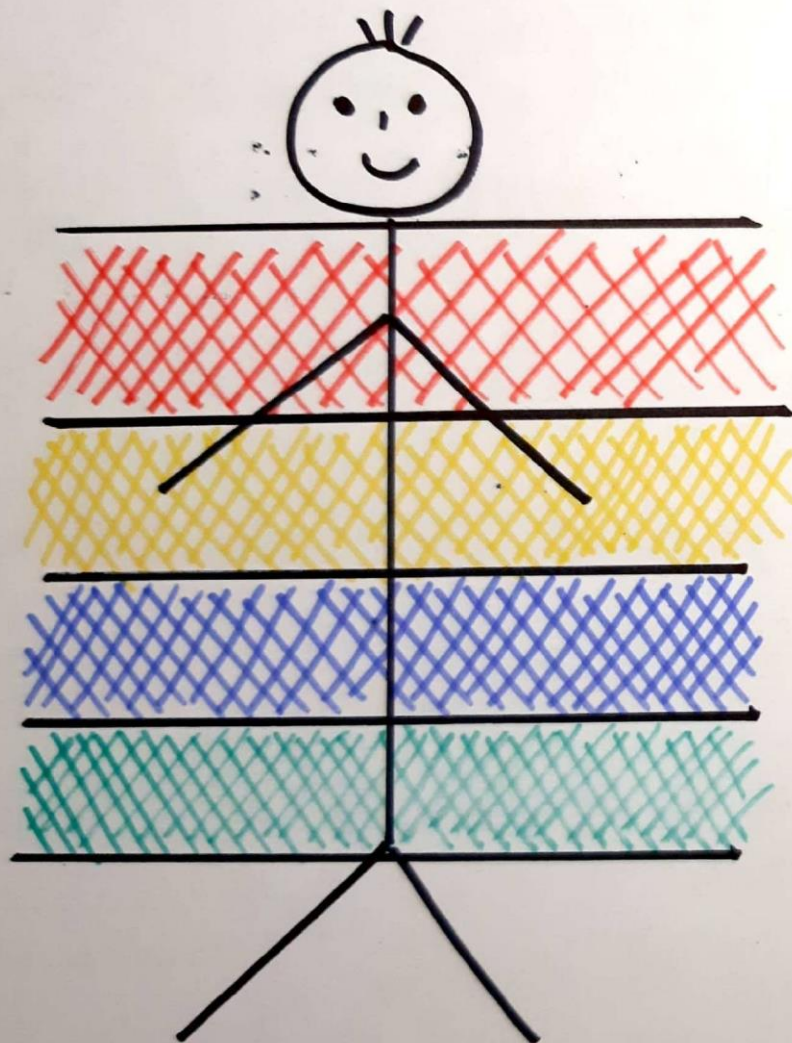
OSOBNOSTNÍ ZRALOST

PRAČESCHOPNOST

KOGNITIVNÍ ZRALOST

O SOBNOSTNÍ ZRALOST

- schopnost seberegulace
- upozadit dětskou sebestřednost
- odpovídající úroveň volní složky - VŮLE
- zvládnout emoce vzhledem k „voli žáka“
- pochopit potlačení principu LIBIDA
- přijímat instrukce - pracovat dle zadání
(ne vždy „co chci“, ale co se „tad“ má“)

SOCIÁLNÍ ZRALOST

OSOBNOSTNÍ ZRALOST

PRAČESCHOPNOST

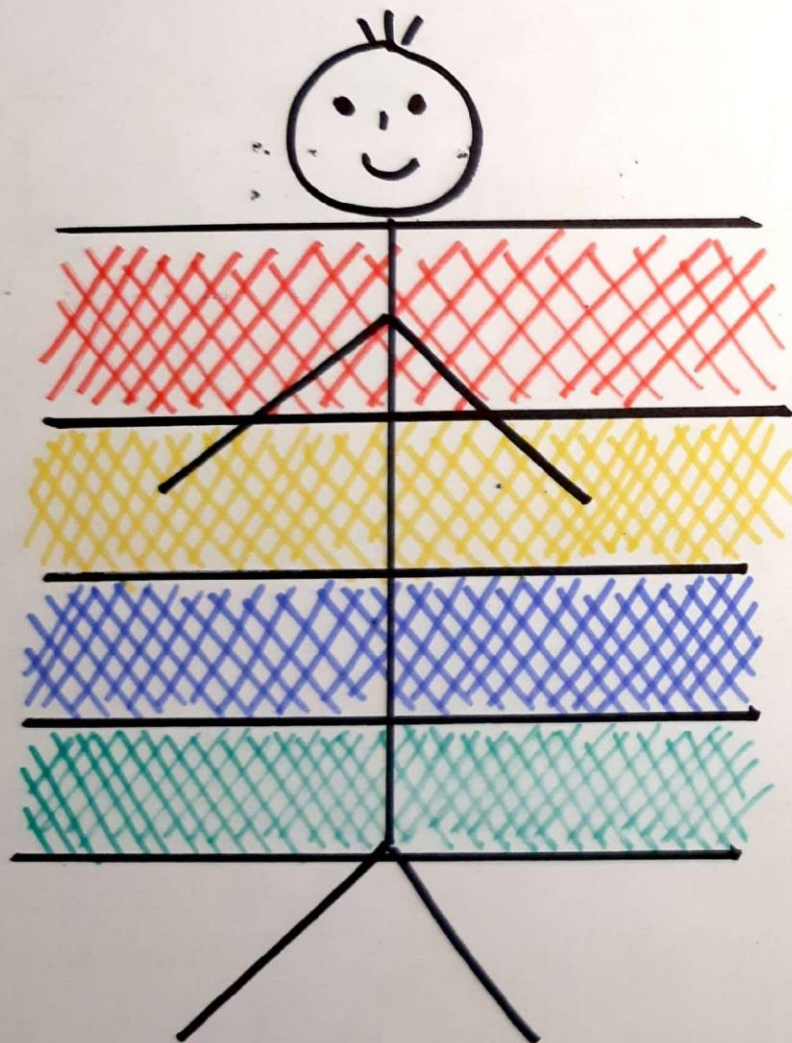
KOGNITIVNÍ ZRALOST

PRÁČESCHOPNOST

- Schopnost adekvátní zaměřené pozornosti
- Odolnost vůči zátěži
- Odolnost vůči rušivým vlivům
- Přijmout činnosti (nemít negativní postoje), které si dítě samo nevybralo
- při řízených činnostech pracuje převážně samostatně
- neprojevuje zvýšený psychomotorický neklid
- křivka práce schopnosti odpovídá „roli žáka“

Nevyzrálost v prácech schopnosti a pozornosti:

- dítě velmi často střídá činnosti, je nestálé, nevydrží u jedné
- není dostatečně znatelná záměrně (volní) koncentrace pozornosti při řízené činnosti
- odolnost vůči zátěži je nízká
- malá odolnost vůči rušivým vlivům vnějším, vnitřním, únavě
- dítě projevuje negativní postoj proti řízené činnosti, kterou si samo nevybralo
- má zájem pouze o hru
- při záměrně řízené činnosti potřebuje neustále individuální vedení, povzbuzování, v plnění úkolů je nesamostatné
- nevydrží ani po kratší dobu pracovat v klidu – výrazně se objevuje psychomotorický neklid

SOCIÁLNÍ ZRALOST

OSOBNOSTNÍ ZRALOST

PRAČESCHOPNOST

KOGNITIVNÍ ZRALOST

POZNAVACÍ-KOGNITIVNÍ FCE

úroveň schopnosti-dovednosti

- ① VIZUOMOTORIKA
- ① GRATOMOTORIKA
- ① SLUCHOVÉ VNÍMÁNÍ
- ① ZRAKOVÉ VNÍMÁNÍ
- ① PROSTOROVÁ ORIENTACE
- ① MATEMATICKÉ PŘEDSTAVY

Nevyzrálost v oblasti grafomotoriky :

- dítě je méně obratné v jemné motorice, v rukodělných činnostech, nezvládá, nebo hůře zvládá stříhání...atd
- dítě je méně samostatné v sebeobsluze, v každodenních činnostech
- nevyhledává kreslení, odmítá pracovat
- chybný úchop, přitlak na tužku – linie kostrbaté, vytlačené, neplynulé tahy
- dítě zvládá obtíže, nebo vůbec nezvládá grafomotorické prvky
- nevyhraněná dominance ruky
- obsahově chudší kresba – odpovídající kresbě mladšího dítěte

Nevyzrálost v oblasti sluchového vnímání :

- obtíže ve výslovnosti – záměny sykavek, obtíže v měkčení
- obtíže v rozlišování zvuků stejných x rozdílných
- obtíže ve vyhledávání rýmů
- obtíže v roztleskávání a určování počtu slabik ve slově
- obtíže ve fonematickém sluchu – hůře určí, nebo vůbec neurčí první hlásku ve slově, později poslední hlásku ve slově
- obtíže ve sluchové paměti

Nevyzrálост v oblasti zrakového vnímání:

- obtíže v pojmenování základních barev i odstínů barev
- obtíže v optické diferenciaci – především reverzní tvary
- obtíže ve zrakové analýze a syntéze – část x celek
- nevyzrálост v prostorové orientaci:
- nesprávné používání a porozumění pojmům označující prostorové uspořádání
- obtíže v pravolevé orientaci
- obtíže v určování pořadí v řadě

Nevyzrálost v řeči:

- špatná výslovnost
- artikulační neobratnost
- obtíže v sykavkových asimilacích
- slovní zásoba není přiměřená věku
- v řeči se objevují dysgramatismy

Nevyzrálost v oblasti matematických představ:

- obtížně chápe pojmy stejně, méně, více
- hůře si osvojuje číselnou řadu – vázne pravolevá orientace
- nepřesně určí počet předmětů
- s obtížemi tvoří skupiny o daném počtu
- nevyhledá a neurčí geometrické tvary

Legislativa – právní rámec – práva a povinnosti zákonného zástupce

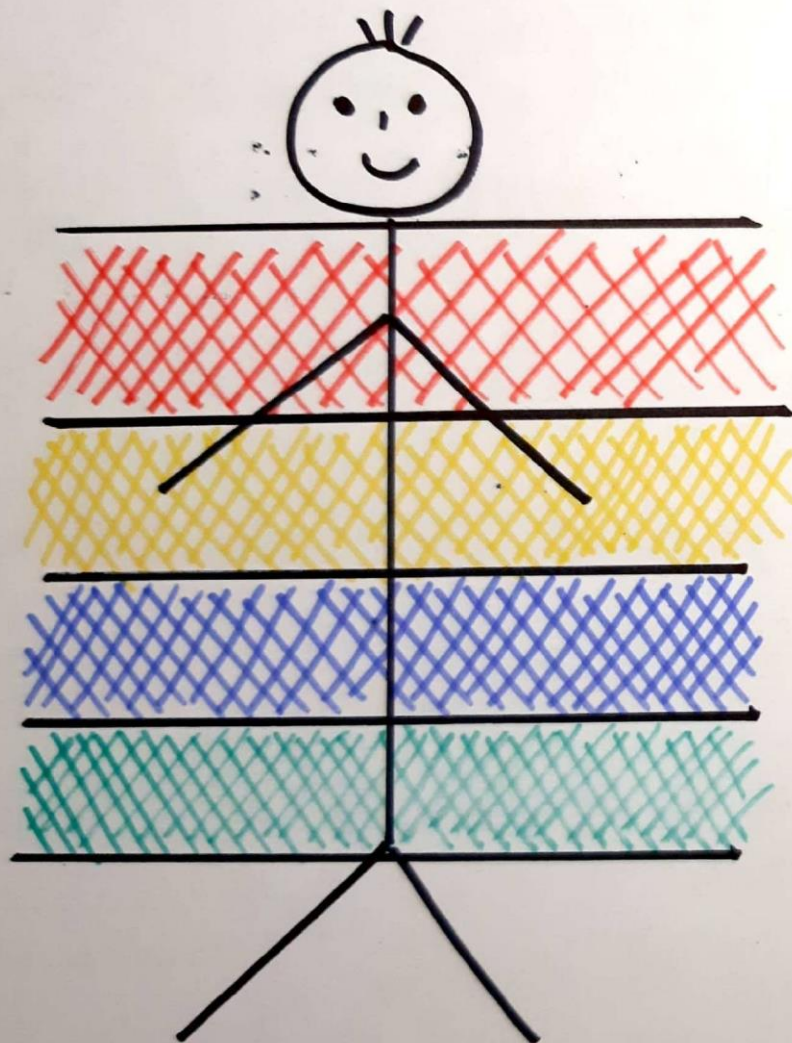
561/2004 Sb.

ZÁKON

o předškolním, základním, středním, vyšším odborném
a jiném vzdělávání

DALŠÍ CESTA VZDĚLÁVÁNÍ

- předčasný nástup do ZŠ (mladší 6-let k 1.9)
- individuální vzdělávání v ZŠ (nástup do ZŠ)
- řádný nástup do ZŠ (zahájení povinné školní docházky)
- OŠD $\begin{cases} \text{MŠ} \\ \text{individuální vzdělávání} \\ \text{přípravné třídy} \end{cases}$
- dodatečný OŠD
- OŠD + dodatečný OŠD

SOCIÁLNÍ ZRALOST

OSOBNOSTNÍ ZRALOST

PRAČESCHOPNOST

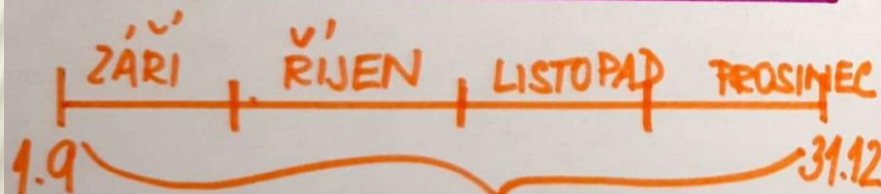
KOGNITIVNÍ ZRALOST

PŘEDČASNÝ NÁSTUP DO ZŠ

- nedosáhlo 6-ti let k 31.8

- mladší 6-ti let

dítě narozeno do 31.12

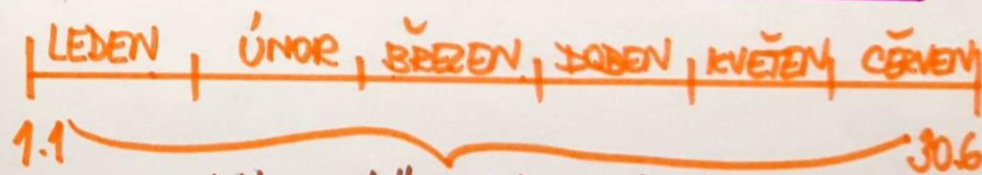
během této doby oslaví
v 1. třídě 6 let

⊖ rodič může žádat o posouzení

⊖ PPP x SPC

⊖ doporučení PPP x SPC + žádost ZZ

dítě narozeno od 1.1-30.6

během této doby oslaví v 1. třídě
6 let

⊖ rodič může žádat o posouzení

⊖ PPP x SPC

⊖ odborný lékař

⊖ doporučení PPP (SPC) + DL + žádost ZZ

INDIVIDUÁLNI VZDÉLÁVÁNÍ V ZŠ

- nástup do ZŠ
- rodič požáda o individuální vzdělávání v ZŠ
- písemná žádost ZZ doložená vyjádřením z PPPx SPC
- rozhoduje ředitel ZŠ
- podmínky individuálního vzdělávání
 - individuál. vzdělávání na 1. stupni - stredoškolské vzdělávání
(ten kdo garantuje vzdělávací douva)
 - individuální vzdělávání na 2. stupni - vysokoškolské vzdělávání
(ten kdo garantuje vzdělávání douva)

ŘÁDNÝ NÁSTUP DO ZŠ

⊖ 6-let do 31.8

⊖ nutné realizovat v době zápisů - zápis do ZŠ

⊖ k zápisu se musí dostavit ZZ (možné i bez dítěte)

⊖ ZZ musí respektovat dobu zápisů do ZŠ 1.4 - 30.4

⊖ ZZ nemusí respektovat termín zápisů (datum stanovené školou)

⊖ zápis do ZŠ je pro rodiče povinný ze zákona

⓪ŠD ale dítě je zapsáno do ZŠ — nastupuje do ZŠ

rozhodnutí ředitele ZŠ o odložení
povinné školní docházky o 12 měsíců

rozhodnutí ředitele,
o přijetí k povinné
školní docházce

OŠD

- nenastupuje v 6-ti letech do ZŠ
- nastupuje až po roce - 7-leté

- nutné ve školním roce, kdy bude mít 6-let - **ZÁPIS ZŠ**

- rodič žádá o OŠD ve škole : doloží

- žádost ZZ

- doporučení

- doporučení

- doporučení

- doporučení

PPP- OL

SPC- OL

PPP- klinický psycholog

SPC- klinický psycholog

OL- odborný učitel

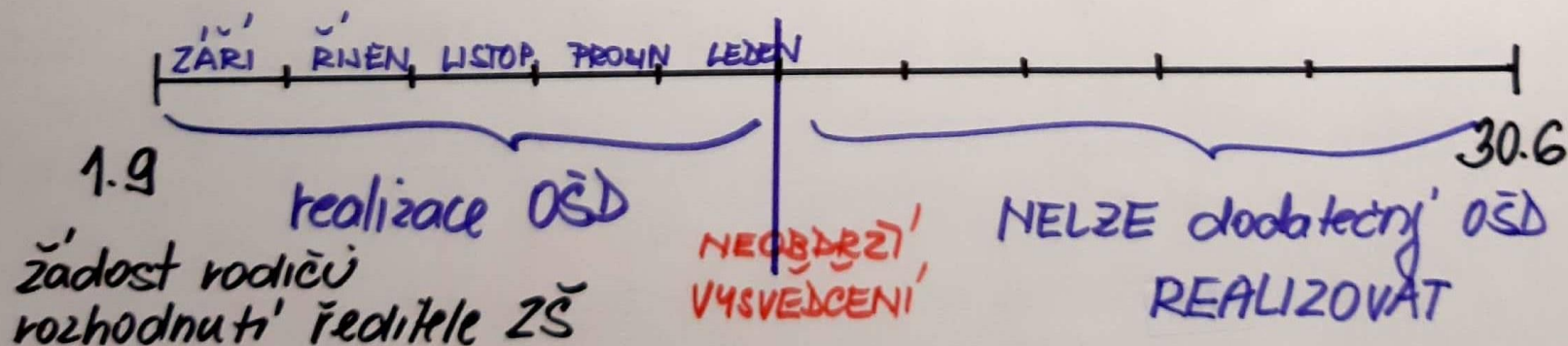
PŘÍPRAVNÝ ROČNÍK

- ⊖ veden jako předškolák
- ⊖ pro dítě z doporučeným OŠD (mají v přípravném ročníku přednost)
- ⊖ pro dítě 5-6 leté - poslední povinný rok (doplňují počet dětí do přípravného ročníku)
- ⊖ žádost ZZ s doporučením PPPxSPC
- ⊖ počet v přípravném ročníku - nejmeně 10 dětí
maximum 15 dětí

DODATEČNÝ OŠD

- dítě nastoupilo v řádném termínu do ZŠ
- již před zahájením školní docházky byly patrné významné známky NEZRALOSTI
- rodiče rozhodli o nastupu do ZŠ

1. TŘÍDA

DODATEČNÝ OŠD - návrat do předškolního věku

ze ZŠ

NÁSTUP DO MŠ

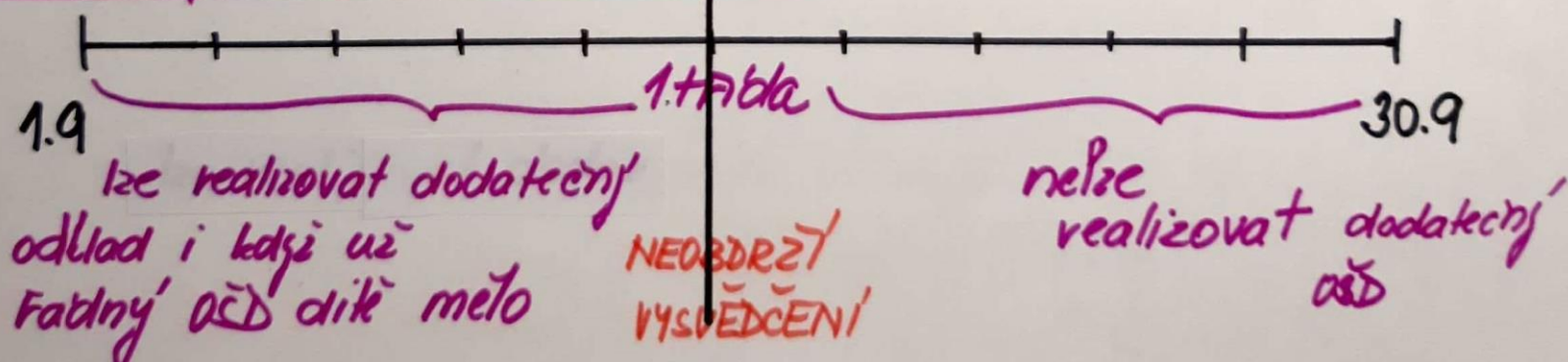
NÁSTUP DO PŘÍPRAVNÉHO
ROČNÍKU

INDIVIDUÁLNÍ - DOMACÍ
VZDĚLÁVÁNÍ

OŠD + DODATEČNÝ OŠD

- byl realizován OŠD
- do 1. třídy dítě nastoupilo v 7 letech po OŠD
- i po OŠD a nastupu do 1. třídy vykazuje výrazné známky školní neúspěšnosti - nepřipravenosti

→ musí zahájit povinnou šk. docházku

PŘIPRAVENOST DÍTĚTE PRO VSTUP DO 1. ROČNÍKU ZŠ

Optimální připravenost

Nedostatečná připravenost

Dítě ví, jak se jmenuje, kolik má roků, dobře se orientuje v nejbližším okolí, umí vyprávět o sourozencích, o práci rodičů.

Vyjadřuje se celými větami, gramaticky správně, výslovnost bez vad.

Umí odpočítávat předměty do 10. Zná pojmy více, méně, stejně.

Orientuje se na stránce v knize, zná pojmy: nahoře – dole, pod – nad, vpravo – vlevo

Dítě se neorientuje ve svém okolí.

Vyjadřuje se jednoslovně, zřídka samostatně, vady výslovnosti.

Nedovede počítat.

Vázne pravolevá orientace, vázne orientace v prostoru.

Optimální připravenost

Správně užívá tužky, křídly,
dovede popsat, co nakreslilo,
v kresbě je možné rozlišit
jednotlivé předměty, dovede
stříhat.

Dovede se soustředit při hře,
kresbě, započaté činnosti
se snaží dokončit, po skončené
činnosti uklidí pracovní místo
Udržuje pořádek ve svých hračkách.

Nedostatečná připravenost

Neobratně zachází s tužkou,
nerado kreslí, v kresbě není
možné rozeznat jednotlivé
předměty.

Těká od jedné činnosti ke
druhé, často přerušuje práci,
nic nedokončí.

Optimální připravenost

Dovede navázat kontakt s cizí osobou, zvládne odloučení od rodičů. Pěkně se baví s vrstevníky, při hře dokáže ustoupit druhému dítěti.

Samostatně se umí obléknout, najíst, má základní hygienické návyky. Má vztah ke svým věcem, plní pokyny rodičů, je vedeno k pravidelné pomoci v domácnosti.

Podřizuje se pokynům dospělých, chápe jejich nutnost, i když jsou pro ně právě nemilé.

Nedostatečná připravenost

Dítě se vyhýbá kontaktu s cizími osobami, stydí se odpovědět, nenavazuje kontakt s vrstevníky, během her stojí stranou, je svárlivé, agresivní.

Dítě je nesamostatné, nedbá o své věci, ničí knihy, sešity. Je svéhlavé, nerado se podřizuje.

Je neposlušné, umíněné, nevyhoví pokynům dospělých.
